

İLK YARDIM

İLK YARDIM NEDİR?

Herhangi bir kaza veya yaşamı tehlikeye düşüren bir durumda, sağlık görevlilerinin yardımı sağlanıncaya kadar, hayatın kurtarılması yada durumun kötüye gitmesini önleyebilmek amacı ile olay yerinde, tıbbi araç gereç aranmaksızın, mevcut araç ve gereçlerle yapılan ilaçsız uygulamalardır.

İLK YARDIMIN TEMEL UYGULAMALARI

Koruma (K): Olay yerinde güvenliğin sağlanması

Bildirme (B): Acil yardım ekiplerinin harekete geçirilmesi

Kurtarma (K): Hastaya ya da yaralıya ilk yardım işlemlerinin yapılması

İLK YARDIMIN ÖNCELİKLİ AMAÇLARI

- Hayati tehlikeyi ortadan kaldırmak,
- Hasta veya yaralının durumunun, kötüleşmesini önlemek,
- İyileşmeyi kolaylaştırmak

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KAPSAMINDA İLK YARDIM

İlk yardım, toplumun bütün bireylerinin sağlık eğitimi görsün görmesin her türlü koşullarda uygulaması gereken sorumluluktur. İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında;

- a) Az tehlikeli işyerlerinde her 20 çalışan için 1 ilk yardımcı
- b) Tehlikeli işyerlerinde, her 15 çalışana kadar 1 ilk yardımcı
- c) Çok tehlikeli işyerlerinde, her 10 çalışana kadar 1 ilk yardımcı, bulundurulması zorunludur.

MÜDAHALE VE İLK YARDIMCI

❖ Hekim, hemşire vb. ile İlyardımcı Belgesi olmayanlar kazalarda ilk yardım müdahalesinde bulunamazlar.

❖ İlk Yardımcı Özellikleri

- ✓ İnsan vücudu ile ilgili temel bilgilere sahip olmak,
- ✓ Önce kendi can güvenliğini korumak,
- ✓ Çevredeki kişileri organize edebilmek ve onlardan yararlanabilmek,
- ✓ Sakin, kendine güvenli ve pratik olmak,
- ✓ Eldeki olanakları değerlendirebilmek,
- ✓ İyi bir iletişim becerisine sahip olmak,
- ✓ Olayı anında ve doğru olarak 112 acil yardım servisine haber vermek

İLK YARDIMIN ABC'Sİ

- **A**(= Airway) Soluk yolunun açılması.
- **B**(= Breathing) Solunumun düzeltilmesi.
- **C**(= Circulation) Dolaşımın etkinliğini sağlama

A

B

C

İLK YARDIM UYGULAMASI

HAVA YOLU NASIL AÇILIR?

1. Ağızda toz toprak, kırık takma diş ve yabancı cisimler varsa çıkarılır.
2. Bilinci kapalı kişilerde dil arkaya düşüp havayolunu tıkayabilir. Bu durumda baş geriye itilip çene yukarı kaldırılarak soluk yolu açılır.

İLK YARDIM UYGULAMASI

SOLUNUM NASIL DÜZELTİLİR?

Solunumu duran kişiye derhal yapay solunum uygulanmalıdır.

1. Hasta sert bir zemine yatırılır.
2. Ağız içi temizlenerek varsa yabancı cisimler çıkarılır.
3. Çenesi yukarı kaldırılarak baş hafifçe arkaya itilir.

İLK YARDIM UYGULAMASI

- 4.Ağızdan ağıza solunum yapılacaksa burun kapatılır. Burundan solunum yapılacaksa ağız kapatılır.
- 5.Derin bir soluk alınıp, solunum yaptırılacak kişinin ağızına (yada burnuna) ağız yerleştirilir.
- 6.Hastanın göğsünün kabarmasına yetecek şiddette soluk verilir.

İLK YARDIM UYGULAMASI

DOLAŞIMIN ETKİNLİĞİ NASIL SAĞLANIR (Kalp Masajı)

- 1.Kalp durmuşsa hemen kalp mesajına başlanır.
- 2.Hasta sert bir zemine yatırılır ve bir yanına diz çökülür.

YARA İÇİNDEKİ YABANCI CİSİM, KEMİK, PARÇASI VS. ÇIKARILMAMALIDIR.

İLK YARDIM UYGULAMASI

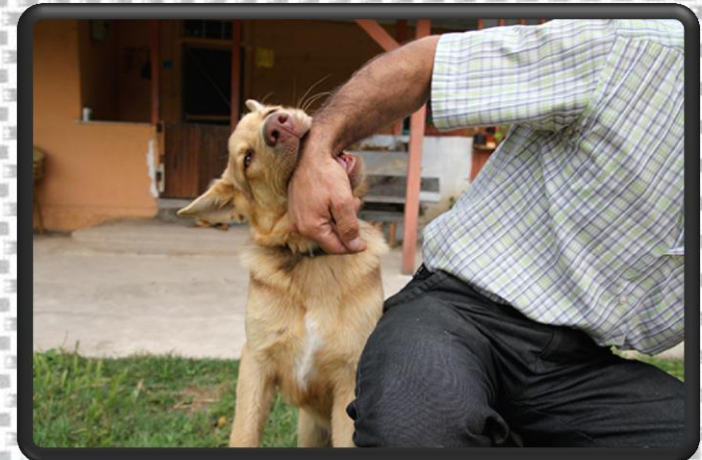
- 3. Göğüs kemiğinin üçte bir alt ucuna bir elin ayası sıkıca yerleştirilir, diğer elin ayası bunun üstüne konur. Parmaklar hastaya temas etmemelidir.
- 4. Kollar dik tutularak (Bilek ve dirsekler bükülmeden) sabit ve ritmik bir şekilde göğse 4-5 cm bastırılır.
- 5. Arada nabız kontrol edilerek dakikada 60 kez olmak üzere dolaşım başlayıncaya kadar devam edilir.

ÇEŞİTLİ ACİL DURUMLARDA İLK YARDIM UYGULAMALARI

Kedi-Köpek İsirmalarında

- Hafif yaralanmalarda yara 5 dakika süreyle sabun ve soğuk suyla yıkanır,
- Yaranın üstü temiz bir bezle kapatılır,
- Ciddi yaralanma ve kanama varsa yaraya temiz bir bezle basınç uygulanarak kanama durdurulmalıdır,
- Acil yardım istenir (112)

ÇEŞİTLİ ACİL DURUMLARDA İLK YARDIM UYGULAMALARI

Arı sokmalarında

- Yaralı bölge yıkanır,
- Soğuk uygulama yapılır,
- Ağız içi sokmalarında ve alerji hikayesi olanlarda acil yardım istenir (112)

ÇEŞİTLİ ACİL DURUMLARDA İLK YARDIM UYGULAMALARI

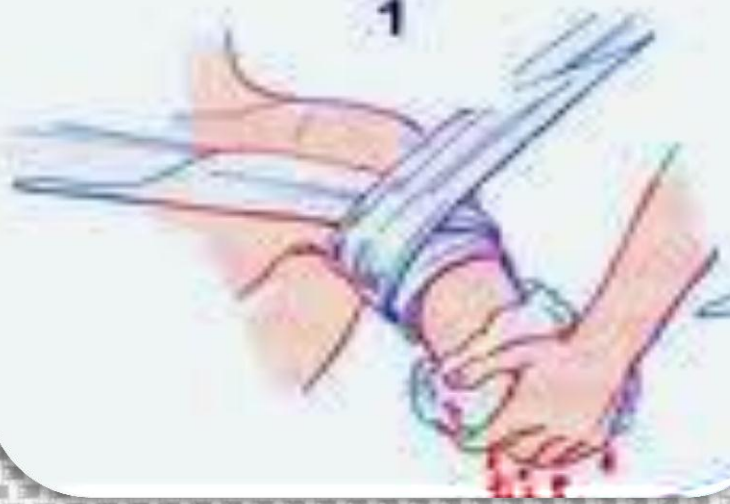
Dış Kanamalarda (Ağız, Kulak, Burun)

- Yara üzerine doğrudan baskı uygulanır,
- Kanayan yer üzerine temiz bir bezle bastırılır,
- Kanama durmazsa ikinci bir bez koyarak basıncı arttırılır,
- Gerekirse bandaj ile sararak basınç uygulanır,

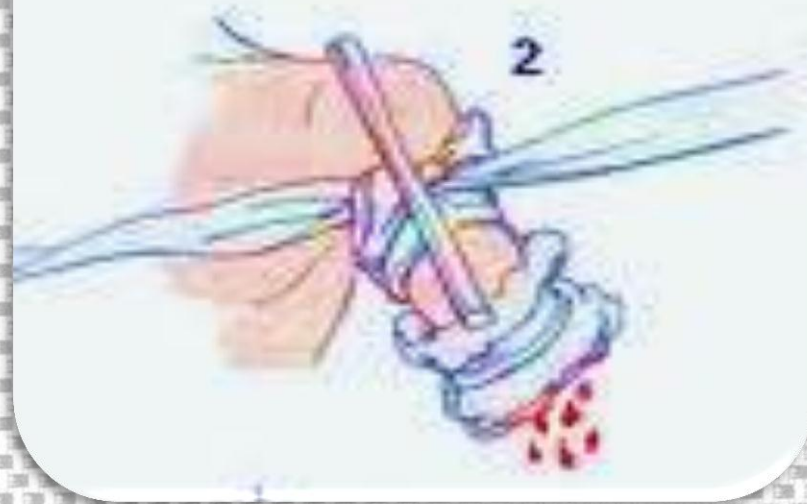

TURNIK

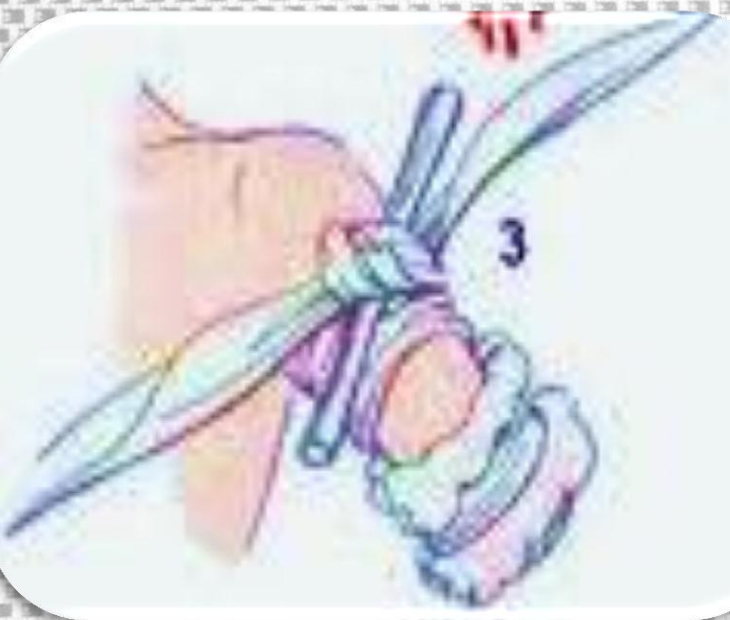
1

2

3

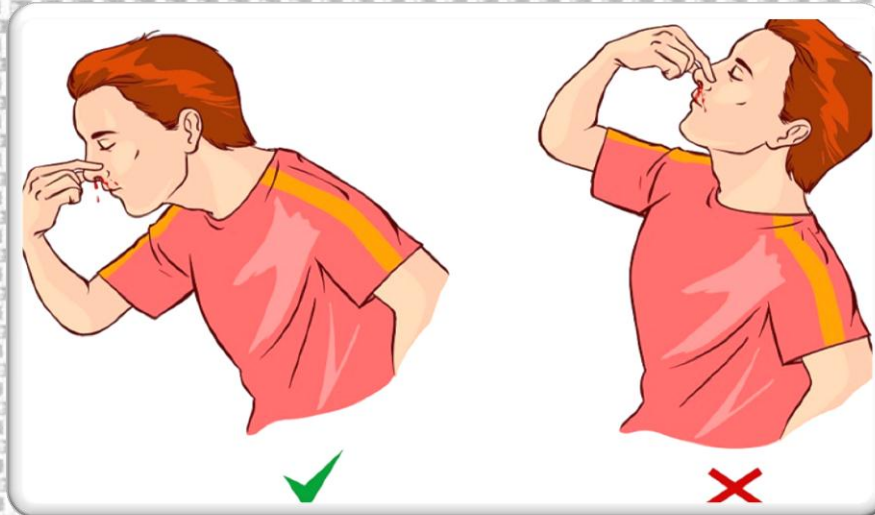
4

ÇEŞİTLİ ACİL DURUMLARDA İLK YARDIM UYGULAMALARI

Burun Kanamalarında

- Hasta veya yaralı sakinleştirir endişeleri giderilir,
- Oturtulur,
- Baş hafifçe öne eğilir,
- Burun kanatları 5 dakika süre ile sıkılır.

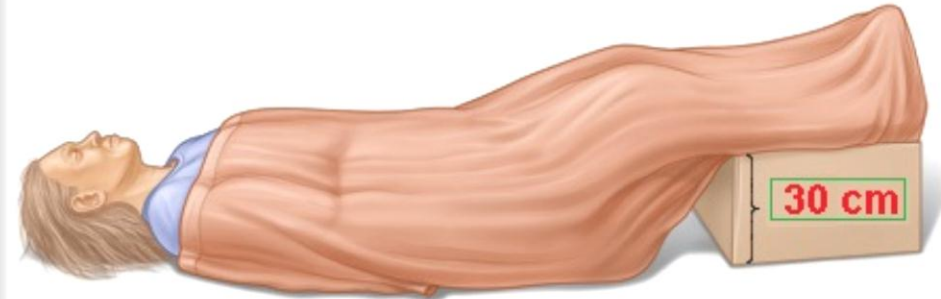

ÇEŞİTLİ ACİL DURUMLARDA İLK YARDIM UYGULAMALARI

İç Kanamalarda

- Hasta veya yaralının bilinci değerlendirilir,
- Üzeri örtülerek ayakları 30 cm yukarı kaldırılır,
- Tıbbi yardım istenir (112),
- Asla yiyecek ve içecek verilmez,
- Hareket ettirilmez.

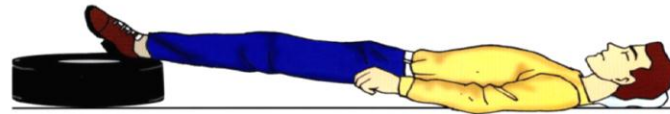
Şok Pozisyonu

ÇEŞİTLİ ACİL DURUMLARDA İLK YARDIM UYGULAMALARI

Bayılmalarda

- 1.Elbiseleri boyundan, göğüsten ve karından gevşetilir.
- 2.Hastanın beynine kan gitmesini sağlamak için düz bir yerde sırtüstü yatırılarak, ayakları yukarı kaldırılır ve sonrada şok pozisyonunda bekletilir. Kesinlikle başının altına yastık konmaz.
- 3.Hastaya uyarıcı kokular koklatılır. (Amonyak vb.)
- 4.Hastanın zorlanmaksızın kendine gelmesi beklenir.
- 5.Kendine geldiğinde su, çay gibi içecekler azar azar verilmelidir.

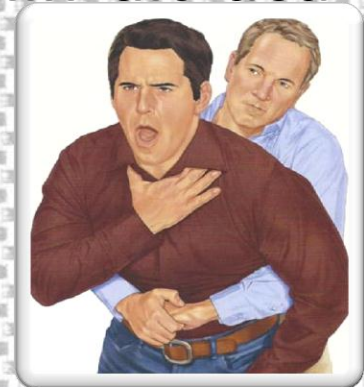

BAYILMALARDA VERİLECEK POZİSYON

ÇEŞİTLİ ACİL DURUMLARDA İLK YARDIM UYGULAMALARI

Solunum Yolları Tıkanması

- Kişinin bilinci yerinde ise "hemlich manevrası yapılır.
- Kişi hafif öne eğik durumdayken sırtına (iki kürek kemiğinin arası) elin topuğuyla 5 kez vurulur,
- Kişinin arkasına geçilir, hasta veya yaralının koltukaltlarından kollar geçirilir,
- Bir el yumruk yapılarak göğüs kemiğinin alt ucu ile göbek arasına yerleştirilir,
- Diğer el ile yapılan yumruk kavranır,

ÇEŞİTLİ ACİL DURUMLARDA İLK YARDIM UYGULAMALARI

Solunum Yolları Tıkanması

- Bu hareket 5-7 kez yapılır,
- Yabancı cismin çıkıp çıkmadığı kontrol edilir
- Hareket yabancı cisim çıkıncaya kadar yada 112 acil yardım gelinceye kadar tekrarlanır

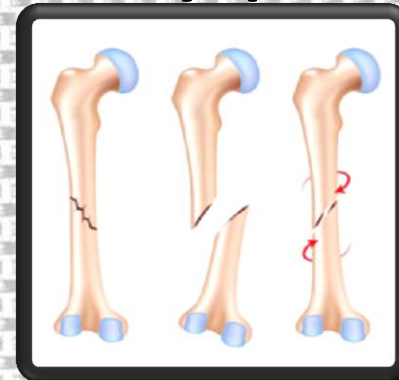

HEMLICH MANEVRASI

ÇEŞİTLİ ACİL DURUMLARDA İLK YARDIM UYGULAMALARI

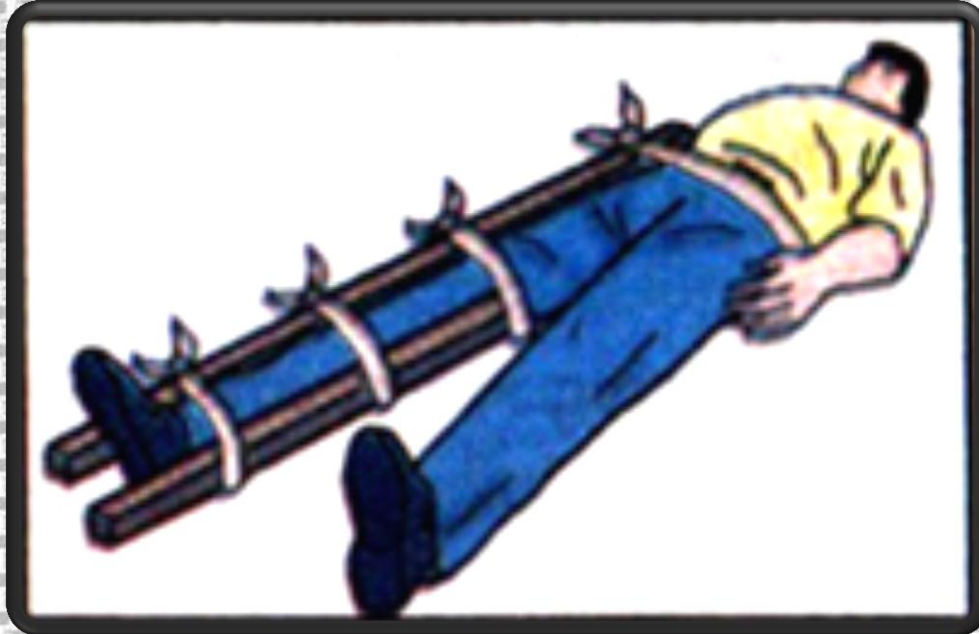
Kırıklarda İlk Yardım

- Hasta veya yaralı hareket ettirilmez, sıcak tutulur,
- Kol etkilenmişse yüzük ve saat gibi eşyalar çıkarılır
- Kırık şüphesi olan bölge, ani hareketlerden kaçınılarak bir alt ve bir üst eklemleri de içine alacak şekilde tespit edilir. Tespit malzemeleri, sopa, tahta, karton, kitap gibi sert malzemelerden yapılmış olmalıdır

ÇEŞİTLİ ACİL DURUMLARDA İLK YARDIM UYGULAMALARI

- Tespit malzemesi kırık kemiğin alt ve üst eklemlerini içine alacak uzunlukta olmalıdır,
- Kol ve bacaklar yukarıda tutulur,
- Tıbbi yardım istenir (112)

ACİL DURUM TELEFONLARI

112

Acil Yardım

110

İtfaiye

155

Polis

114

Zehir Danışma
Hattı

177

Orman Yangını

156

Jandarma

**Acil Yardım telefonu 112'yi HİÇBİR
ZAMAN gereksiz aramayın ki, acil
yardıma gerçekten ihtiyacı
olanlar aradıklarında bu telefona
ulaşabilsinler!**